

Bekijk 'het jaarverslag
2016 in vogelvlucht'
in de bijlage.

Herstel? Ja, maar nog langzaam

Voorzichtig laat onze financiële gezondheid een opgaande lijn zien. Dat hebben we te danken aan de rente die de laatste maanden iets is gestegen. Voor pensioenfonds is dat goed nieuws. Of de stijgende lijn doorzet? Daar is helaas niets over te zeggen. De economie trekt flink aan, maar de grote vraag is: wat doet de rente?

Juli 2017

- 1 Herstel? Ja, maar nog langzaam
- 2 Verantwoord beleggen: hoe gaat dat in de praktijk?
- 2 Weet u het nog?
- 3 Pensioensprekuren is Inge goed bevallen
- 3 Aanpassing pensioenrichtleeftijd?
- 4 Zoektocht naar nieuw bestuurslid

Hoe financieel gezond we zijn, lezen we af aan de dekkingsgraad. Het overzicht op onze website laat duidelijk zien dat onze beleidsdekkingsgraad eind december zijn laagste punt bereikte. Vervolgens gaan we elke maand een mini-stapje omhoog. Eind 2016 stond onze beleidsdekkingsgraad op 99,2%. Eind juni was de stand 103,5%.

Acties om aan te sterken

Onze toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) verlangt van ons dat we een dekkingsgraad hebben van 118%. Om dat niveau weer te halen, hebben we een herstelplan opgesteld. Hierin staat een doorrekening van het huidige beleid en het laat zien dat het pensioenfonds binnen 10 jaar kan herstellen zonder dat er extra maatregelen genomen hoeven te worden. Dit plan stuurden we in maart naar DNB. Die hebben onze berekeningen bestudeerd

en inmiddels goedgekeurd. Hierbij moet wel bedacht worden dat het herstelplan, in lijn met de wettelijke voorschriften, maar van één mogelijk (redelijk positief) scenario uit gaat. Het kan zijn dat de werkelijkheid anders blijkt te zijn waardoor het herstel anders loopt dan voorzien, bijvoorbeeld sneller of langzamer. Als het herstel minder snel gaat dan verwacht, kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, zoals bijvoorbeeld het uitstellen van indexatie of in het uiterste geval een verlaging van de pensioenen.

Hoe goed we ook op de kosten letten en hoe goed onze beleggingen het ook doen, het grote knelpunt is de lage rente. De overheid dwingt ons er rekening mee te houden dat de rente nog heel lang heel laag blijft. Daardoor moet APF (en ook alle andere pensioenfonds) veel geld extra opzij zetten. Als de rente de weg omhoog vasthoudt, zijn ook de vooruitzichten voor APF beter.

Verantwoord beleggen: hoe gaat dat in de praktijk?

Weet u dat 70% van uw pensioen bestaat uit de opbrengsten van onze beleggingen? Beleggen is pure noodzaak. Anders zou uw pensioen minstens halveren. Het rendement van onze beleggingen is dus heel belangrijk. Maar dat wil niet zeggen dat we zonder nadenken in alle bedrijven beleggen.

Zoals vastgelegd in ons beleggingsbeleid en het uitsluitingsbeleid beleggen we alleen in fatsoenlijke bedrijven en landen. Dus niet in bedrijven die zich schuldig maken aan kinderarbeid of die het milieu aan hun laars lappen. Ook producenten van clusterbommen of andere controversiële wapens staan op de 'zwarte lijst'. Verder kijken we steeds meer naar duurzaamheid.

► Zo schoon mogelijk

Zo stellen we ons de vraag of het nog wel verantwoord is om in oliemaatschappijen te beleggen. APF belegt bijvoorbeeld in Shell. Is dat nog wel oké? Het bestuur vindt het nog steeds acceptabel om in bedrijven te beleggen die olie en gas produceren. Eenvoudigweg omdat onze maatschappij deze energiebronnen nog niet kan missen. Wel kiezen we in deze sector de bedrijven uit die zich aantoonbaar inspannen om zo schoon mogelijk te werken en bovendien een bijdrage leveren aan de overstap naar duurzame energie.

► Stemrecht

Bij bedrijven waarin we beleggen, kunnen we invloed uitoefenen. Zo ook bij Shell. Tijdens aandeelhouders-

vergaderingen reageert onze vermogensbeheerder op het beleid of de plannen van het bedrijf. We kunnen gebruik maken van ons stemrecht als we vinden dat we daardoor meer invloed kunnen uitoefenen.

► Voorbeeld

Daarbij gaan we genuanceerd te werk. Neem dit voorbeeld over de afgelopen aandeelhoudersvergadering van Shell in mei. Toen konden we stemmen over een resolutie van Follow This, een groep aandeelhouders die de wereld duurzaam wil maken. In de resolutie wordt Shell gevraagd heldere doelen te stellen om de CO₂-uitstoot te beperken op drie verschillende terreinen. APF vindt dat Shell best meer ambitie mag tonen op het gebied van duurzame energie.

Op één punt waren we het echter niet eens met de resolutie. We vinden dat Shell niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor de gevolgen van het gebruik van haar olie- en gasproducten en de daaraan verbonden CO₂-uitstoot. Daarom heeft APF uiteindelijk niet aan de stemming meegedaan.

Weet u het nog?

Onze afdeling Pensioenservices krijgt regelmatig vragen van deelnemers over hun pensioen en de pensioenregeling. In deze editie van het APF-Bericht geven we antwoord op de volgende vraag.

'Ik heb een nieuw rekeningnummer, wat nu?'

'Goed dat u daar aan denkt! Als u een nieuw rekeningnummer heeft moet u dit schriftelijk aan ons doorgeven. Dit gaat het makkelijkst via e-mail of per post.'

Bij het wijzigen van een rekeningnummer hebben wij een aantal gegevens van u nodig. Uw polisnummer en geboortedatum, uw oude en nieuwe IBAN rekeningnummer en de ingangsdatum van de

Pensioenspreekuur is Inge goed bevallen

“Mijn collega’s keken wel even op toen ze hoorden dat ik naar het pensioenspreekuur ging. Hun eerste reactie was: zo jong, wat heb je daar te zoeken? Maar toen ik het had uitgelegd, hadden ze zoiets van ‘zou ik misschien ook moeten doen’.

Inge Grubben (25) werkt nog maar kort (als Margin Analyst) bij AkzoNobel. Ze is vorig jaar afgestudeerd. Tijdens haar studietijd had ze allerlei bijbaantjes. “Hoe jong ik ook ben, ik krijg van verschillende pensioenfondsen jaarlijks pensioenoverzichten (UPO) toegestuurd. Die gooide ik altijd meteen weg. Nu ik een vaste baan heb en ook van APF een UPO ontvang, dacht ik: ‘Misschien moet ik er toch eens naar kijken’. Ook omdat in mijn vriendenkring iemand aan het rekenen was geslagen. Ik werd nieuwsgierig en wilde er daardoor graag wat meer over weten.”

Persoonlijk gesprek

Inge werkt in Amsterdam en bij haar op de vestiging was een pensioenspreekuur georganiseerd. “Via een e-mail had ik me aangemeld. Het is me prima bevallen. Het is een een-op-een gesprek. Aan de hand van mijn UPO bespraken we mijn situatie. Je kunt elke vraag stellen. Het kan 10 minuten duren maar ook een half uur, afhankelijk van je situatie. Ik ging er blanco in. Uiteindelijk heb ik er bijna 3 kwartier gezeten.”

“Ik woon pas net samen. Ik wilde toch even bespreken wat de consequenties zijn als ik overlijd of arbeidsongeschikt raak. Ook was ik benieuwd hoe het zit als je zelf wat extra’s opzij zet voor later. Is dat bijvoorbeeld fiscaal aftrekbaar? Wat zijn de mogelijkheden? Dan kom je uit bij de Factor A. De hoogte van de Factor A (de aangroei van je pensioen) bepaalt hoeveel je mag aftrekken bij je aangifte inkomstenbelasting. Dat is best ingewikkeld, maar dat is me goed uitgelegd.”

Meer bewust van pensioen

Terugkijkend zegt Inge dat vooral haar bewustzijn over pensioen nu groter is. “Je wilt later toch lekker op jouw manier blijven leven. Doordat ik nu meer inzicht heb in mijn situatie kan ik beter bepalen of ik wat extra wil sparen en wanneer ik daarmee zou moeten beginnen.”

Inge weet nog niet alles over haar pensioen. “Wie weet, misschien ga ik daarom volgend jaar wel weer.”

wijziging. Wij ontvangen daarbij ook graag een kopie van uw bankpas of rekeningafschrift. Zo kunnen wij controleren of het rekeningnummer klopt en op uw naam staat.

Wilt u uw pensioen op uw nieuwe rekeningnummer ontvangen, zorg er dan voor dat u uw nieuwe rekeningnummer voor de 1^e van de maand aan ons doorgeeft. Zo kunnen wij de wijziging tijdig verwerken voor de uitbetaling van uw pensioen.

Aanpassing pensioenrichtleeftijd?

Per 1 januari 2018 stijgt de fiscaal toegestane pensioenleeftijd van 67 naar 68 jaar. De wetgever heeft dat zo besloten omdat de levensverwachting van de Nederlanders nog steeds stijgt. De sociale partners bij AkzoNobel moeten een besluit nemen over het aanpassen van de pensioenleeftijd in onze pensioenregeling. Dat is nog niet gebeurd en we kunnen dus nog niets zeggen over de gevolgen voor u. Wij verwachten u in het vierde kwartaal van dit jaar te kunnen vertellen wat de aanpassingen voor u betekenen.

Zoektocht naar nieuw bestuurslid

Misschien denkt u: het bestuur is er vroeg bij. APF is nu al op zoek naar een nieuw bestuurslid voor 2019. “Het zijn pittige eisen waaraan een geschikte kandidaat moet voldoen. Soms is ook extra opleiding nodig. Een inwerkperiode van pakweg een jaar is niet bijzonder.” Voorzitter Jan Dopper van het verantwoordingsorgaan vertelt er meer over.

Omdat de 3^e bestuursperiode van gepensioneerde Henk Brouwer als bestuurslid afloopt (over een dik jaar), is er een opvolger nodig. Hij of zij moet bij voorkeur gepensioneerd zijn. Iedereen die een APF-pensioen ontvangt, is dit voorjaar per brief uitgenodigd om zich aan te melden als kandidaat bestuurslid. Het is aan het verantwoordingsorgaan om uiteindelijk een geschikte kandidaat voor te dragen.

Stevige stem voor gepensioneerden

Het bestuur van Pensioenfonds APF telt 6 leden. Jan Dopper legt uit dat werknemers, werkgevers en gepensioneerden vertegenwoordigd zijn in het bestuur. “De groep gepensioneerden is bij AkzoNobel in Nederland aanzienlijk groter dan de groep actieve deelnemers. Dan is het natuurlijk belangrijk dat de stem van gepensioneerden in het bestuur ook goed vertegenwoordigd is.”

Volgens Jan moet de kandidaat aan strenge eisen voldoen. Niet alleen het bestuur, ook De Nederlandsche Bank (DNB) verlangt allerlei kennis en vaardigheden. Toch benadrukt Jan dat APF geen bestuur wil van puur specialisten. “Het bestuur wordt bijgestaan door experts met hele specifieke kennis. Het belangrijkste is dat kandidaten uitgebreide bestuurservaring hebben en in staat zijn om de specialisten de juiste vragen te stellen. We zoeken bestuurders die voeling hebben met de actualiteit én met de cultuur en achterban van AkzoNobel.”

Maximaal 12 jaar

Pas als ook DNB groen licht geeft, mag een nieuw bestuurslid worden aangesteld. Dat is maximaal voor een periode van 3 x 4 jaar. “Langer mogen bestuursleden niet aanblijven.” Volgens Jan is het bestuurswerk behoorlijk intensief. “Het gaat gemiddeld om 1 dag per week. Maar door de actualiteit kan dat in een bepaalde periode meer zijn. Kijk bijvoorbeeld naar de opsplitsing waar AkzoNobel nu middenin zit. Dat kan gevolgen hebben voor ons pensioenfonds.”

1 juli sloot de aanmeldingsperiode. “Als het vlot verloopt dan kan de kandidaat nog dit najaar als toehoorder meedraaien in het bestuur. De kandidaat heeft zo voldoende tijd om thuis te raken in de materie.”

Colofon

Meer informatie?

Pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde. Wilt u meer informatie over uw pensioen? Kijk dan op www.pensioenfondsapf.nl. Hier vindt u bovendien brochures, jaarverslagen en de verklaring beleggingsbeginselen.

Hebt u vragen over uw pensioen?

Afdeling Pensioenservices

T (013) 462 33 12

Hebt u vragen specifiek over uw pensioenuitkering?

Afdeling Excesso

T (013) 462 33 12

E apf.pensioenservices@achmea.nl

I www.pensioenfondsapf.nl

Het postadres is:

Stichting Pensioenfonds APF

p/a Syntrus Achmea

Postbus 90170

5000 LM TILBURG

Klachtenprocedure

Als pensioenfonds helpen wij u graag zo goed mogelijk. We doen ons best om de administratie en de uitkeringen zo goed mogelijk te regelen. Toch kan er wel eens iets misgaan en kunt u een klacht hebben. Meld uw klacht dan schriftelijk bij het bestuur van het fonds. Schrijf naar: Stichting Pensioenfonds APF, Postbus 90170, 5000 LM Tilburg t.a.v. Secretariaat Bestuurszaken. Dat helpt ons om onze dienstverlening te verbeteren. Het pensioenfonds behandelt uw klacht volgens de Klachtenprocedure. Deze vindt u op de website.

U kunt aan deze nieuwsbrief geen rechten onttelen. De inhoud van de pensioenregeling staat precies omschreven in het pensioenreglement. Rechten kunt u alleen daaraan onttelen.